

DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

examinând recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Alim-Total” și Nicolai Bahcivanji,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Casa Comercială „Aquatrade” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alim-Total” și Nicolai Bahcivanji cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au restituit cererile de apel depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Alim-Total” și Nicolai Bahcivanji,

c o n s t a t ă:

La 18 aprilie 2019, prin intermediul poștei (f.d.22), Casa Comercială „Aquatrade” SRL, prin intermediul avocatului Roman Aronov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Alim-Total” și Nicolai Bahcivanji solicitând încasarea în mod solidar a sumei în mărime de 8673, 90 de lei cu titlu de datorie, a sumei amenzii calculate la suma datoriei în mărime de 868, 00 de lei, a penalității de întârziere în sumă de 6505, 00 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată constituite din cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000, 00 de lei și taxa de stat în sumă de 482, 00 de lei, iar în total urmează a fi încasată suma de 19529,00 de lei.

Prin hotărârea din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Casa Comercială „Aquatrade” SRL și s-a încasat în mod solidar de la SRL „Alim-Total” și Nicolai Bahcivanji în beneficiul Casei Comerciale „Aquatrade” SRL datoria în sumă de 8673, 90 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 868,00 de lei, penalitatea de întârziere în sumă de 6505, 00 de lei, iar în total suma de 16046, 90 de lei; s-a încasat în mod solidar de la SRL „Alim-Total” și Nicolai Bahcivanji în beneficiul Casei Comerciale „Aquatrade” SRL cheltuielile de judecată în mărime de 482, 00 de lei constituite din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată; a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000, 00 de lei.

La 16 septembrie 2019, Nicolai Bahcivanji a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emitere unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La 16 septembrie 2019, SRL „Alim-Total” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emitere unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Nicolai Bahcivanji și SRL „Alim-Total” și s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării cererilor de apel motivate cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 361, 50 de lei pentru fiecare apelant, acordând în acest sens termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor; totodată, s-a indicat că în caz contrar cererile nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite în conformitate cu art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă. De asemenea, au fost informați despre urmările prevăzute de art. 369 alin.(1¹) Cod de procedură civilă ce survin din neexecutarea și nelichidarea neajunsurilor indicate în termenul stabilit, conform încheierii.

La 13 decembrie 2019, SRL „Alim-Total” a înregistrat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

La 13 decembrie 2019, Nicolai Bahcivanji a înaintat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

La 16 decembrie 2019, prin cerere s-a solicitat anexarea la materialele cauzei originalele ordinelor de încasare a taxei de stat pe numele lui Nicolai Bahcivanji și SRL „Alim-Total”.

Prin încheierea din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-au restituit cererile de apel depuse de Nicolai Bahcivanji și SRL „Alim-Total”, din motivul neîndeplinirii indicațiilor redade în încheierea din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău; s-a obligat Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul trezoreriei de stat de a restitui lui Nicolai Bahcivanji taxa de stat în mărime de 361, 50 de lei, achitată conform ordinului de încasare a numerarului nr.RPN2-2200 din 12 decembrie 2019, la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni; s-a obligat Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul trezoreriei de stat de a restitui SRL „Alim-Total” taxa de stat în mărime de 361, 50 de lei, achitată conform ordinului de plată nr.1200 din 12 decembrie 2019, la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

La 29 ianuarie 2020, SRL „Alim-Total” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că a luat cunoștință de încheierea contestată la 24 ianuarie 2020 odată cu plasarea acesteia pe portalul instanței. Încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel a recepționat-o la 11 decembrie 2019, depistând-o în poștă nu ca scrisoare recomandată, însă cu aviz simplu, anexând în acest sens copial plicului poștal. Astfel, cererea de apel a depus-o în termen la 13 decembrie

2019 și corespunde prevederilor art. 364, art.365 Cod de procedură civilă, fiind anexată și dovadă plății taxei de stat, fiind întrunite condițiile pentru a da curs cererii de apel.

La 29 ianuarie 2020, Nicolai Bahcivanji a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a reiterat argumentele aduse de recurentul SRL „Alim-Total”.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 26 decembrie 2019, iar SRL „Alim-Total” și Nicolai Bahcivanji au declarat recurs la 29 ianuarie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel către participanți la proces la 07 februarie 2020, prin intermediul poștei (f.d.80). Din textul recursurilor se distinge că recurenții au luat cunoștință de încheierea contestată la 24 ianuarie 2020 odată cu plasarea încheierii pe portalul instanței, adică anterior expedierii. Astfel, recursurile declarate sunt în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursurile declarate de SRL „Alim-Total” și Nicolai Bahcivanji și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că hotărârea din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost contestată cu apel la 16 septembrie 2019 de către Nicolai Bahcivanji și SRL „Alim-Total”, înregistrând în acest sens cererile de apel (f.d.35, 37).

În temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Nicolai Bahcivanji și SRL „Alim-Total” și s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării cererilor de apel motivate cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 361, 50 de lei pentru fiecare apelant, acordând în acest sens termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor; totodată, s-a indicat că în caz contrar

cererile nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite în conformitate cu art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă (f.d.47-49).

Aici este de remarcat că încheierea din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată la 30 noiembrie 2019, conform avizelor de recepție atât de SRL „Alim-Total”, cât și Nicolai Bahcivanji (f.d.51-52).

Cererile de apel motivate împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, au fost înregistrate la 13 decembrie 2019, atât de SRL „Alim-Total”, cât și Nicolai Bahcivanji, fiind anexate în copii dovezile de plată a taxei de stat, iar la 16 decembrie 2019 s-au anexat și originalele confirmărilor de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d.53-69).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 26 decembrie 2019, a restituit cererile de apel depuse de Nicolai Bahcivanji și SRL „Alim-Total”, din motivul neîndeplinirii indicațiilor redade în încheierea din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău. Totodată, s-a obligat Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul trezoreriei de stat de a restitui lui Nicolai Bahcivanji taxa de stat în mărime de 361, 50 de lei, achitată conform ordinului de încasare a numerarului nr.RPN2-2200 din 12 decembrie 2019 și SRL „Alim-Total” taxa de stat în mărime de 361, 50 de lei, achitată conform ordinului de plată nr.1200 din 12 decembrie 2019, la depunerea cererilor de apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni (f.d.70-73).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin ce se impune respingerea recursurilor cu menținerea încheierii contestate, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul relevă că, deși, recurenții pretind că încheierea prin care nu s-a dat curs cererilor de apel au ridicat-o din cutia poștală (poștă) la 11 decembrie 2019, fiind cu aviz simplu, materialele cauzei atestă recepționarea încheierii contra semnătură, aplicată în avizele de recepție la 30 noiembrie 2019 (f.d.51-52). Respectiv sunt neîntemeiate alegațiile recurenților la acest capitol. Or, expedierea corespondenței cu aviz simplu în sensul pretins de recurenți nu combate faptul stabilit cert și evident precum că avizele de recepție sunt date ca fiind contrasemnate la 30 noiembrie 2019. Astfel, nu este confirmat argumentul recurenților precum că încheierea a găsit-o în cutia poștală la data de 11 decembrie 2019.

Colegiul reiterează că apelanților/recurenți le-a fost acordat un termen de 10 de zile din momentul recepționării încheierii din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău pentru lichidarea neajunsurilor admise la depunerea cererilor de apel.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În atare circumstanțe, pornind de la faptul că apelanții au recepționat încheierea de a nu da curs a cererilor de apel în data de 30 noiembrie 2019, aspect conturat supra, termenul de 10 zile urma a fi calculat începând cu data imediat următoare și expira la 10 decembrie 2019, fiind ultima zi pentru înlăturarea neajunsurilor, fapt corect reținut și de instanța de apel.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Contrar acestor prevederi legale și împrejurări amintite, apelanții au înregistrat apelul motivat la 13 decembrie 2019, precum și confirmările de plată a taxei de stat, ulterior la 16 decembrie 2019 în original, cu depășirea termenului acordat de instanță în acest sens, situație reliefată și de instanța de apel.

Mai mult, diligența părților de a urmări desfășurarea procesului nu a fost exclusă, iar în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Implicit, Colegiul punctează că odată inițiind procedura de apel, apelanții/recurenți urmau să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornite la cererile de apel depuse de înșiși pârâții SRL „Alim-Total” și Nicolai Bahcivanji.

Subsecvent, având în vedere că instanța de apel s-a conformat prevederilor legale la comunicarea părții apelante a încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel, corect a accentuat despre neînlăturarea neajunsurilor de către partea apelantă în termenul acordat, ceea ce a dus la restituirea cererii de apel prin prisma art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

Colegiul apreciază ca fiind relevantă constatarea instanței de apel precum că pe lângă faptul că nu au justificat omiterea termenului de înlăturarea a neajunsurilor în termenul acordat de instanță prin probe plauzibile, nu au solicitat prin prisma art. 115 Cod de procedură civilă nici prelungirea termenului acordat de instanță pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevant și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelanții/recurenți și-au neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

Dealtfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în

primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În corolar, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea cererilor de apel ca urmare a neconformării de către apelanți a indicațiilor instanței de apel în termenul acordat pentru lichidarea neajunsurilor admise la depunerea cererilor de apel, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Concomitent, instanța de apel s-a pronunțat și asupra restituirii taxei de stat achitate de către apelanți conform ordinelor de plată datate cu 12 decembrie 2019 (f.d.68-69).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursurile declarate și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Alim-Total” și Nicolai Bahcivanji.

Se menține încheierea din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Casa Comercială „Aquatrade” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alim-Total” și Nicolai Bahcivanji cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Galina Stratulat